

OSILNIŠKA DOLINA

OSILNIŠKA DOLINA



Številka 10, junij 1997

Člani Civilnega gibanja o svojem delu

V Osilnici smo se na letni konferenci Civilnega gibanja zbrali 16. marca. Izvolili smo organe konference, poslušali poročila izvršnega odbora, blagajnika in nadzornega odbora. Po razpravi smo sprejeli program dela za leto 1997.

Poročilo o delu v letu 1996 je podal tajnik Civilnega gibanja za Osilniško dolino, Jože Ožura.

Civilno gibanje za Osilniško dolino stopa v četrto leto svojega delovanja in lahko rečemo, da je bilo dosedanje delo uspešno. Na različnih ravneh je bilo opazno naše delo ali pomoč, ki smo jo nudili dolini. Postali smo enakovreden sogovornik tako v dolini in zunaj nje, saj radi prisluhnejo našim stališčem.

Tudi lani smo pomagali mladi osilniški občini, če se je le dalo oziroma smo bili zaproseni za pomoč. Zavedemo se, da je to v korist prebivalstvu doline, to pa je bil tudi naš namen ob ustanovitvi Civilnega gibanja. Prizadevali smo si, da bi dolina dobila cestno povezavo s Kočevsko Reko. Lahko rečemo, da bo letos mnogo bolj otipljivo, ko bo del bodoče cest zgrajen tudi v dolini, ostali del pa naslednje leto. Kljub vsem problemom nismo omagali in bomo vztrajali do konca, da bo cesta zgrajena.

Osilniško Petruvo je postalo osrednja kulturna prireditve doline. Prireditve se je oprijela nas vseh, ki nam je kaj do tega, da se ohrani naše izročilo - naša kulturna dediščina. Tako starejši kot mladi se vključujejo v pripravo prireditve in vse več jih sodeluje pri izvedbi. Petruvo bo čez leto ali dve dobilo svojo končno obliko in bo pritegnilo zmeraj več gledalcev - turistov. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki so pomagali pri lanskoletnem Petruvu. Ne bomo naštevati vseh, ker jih je bilo veliko in vsak je prispeval svoj del, da smo imeli svoje Petruvu. Zato HVALA VSEM, z željo da se vidimo tudi letos.

Časopis Osilniška dolina, ki ga izdaja Civilno gibanje, je postal glasnik dogajanj v dolini. Veliko truda je potrebno, da se pripravi posamezna številka in za to imajo velike za-



Tajnik Civilnega gibanja za Osilniško dolino Jože Ožura je podal poročilo o delu za leto 1996.

sluge člani uredniškega odbora z odgovorno urednico na čelu. Hvala tudi njim za vse tisto delo, ki ga opravijo, da potem mi doma z veliko pozornostjo preberemo od prve do zadnje strani. Naj povem, da je v pripravi - tisku že 9. številka Osilniške doline, ki jo boste dobili v kratkem. Uredniški odbor vas vabi, da se pridružite kot dopisniki ali jih opozorite na zanimivosti iz vašega kraja.

Lanskoletno pobudo, da bi imeli v Osilnici likovno galerijo, smo začeli uresničevati z zbiranjem finančnih sredstev. V ta namen smo organizirali dobrodelni ples na Jasnici, ki se ga je udeležilo veliko naših ljudi in prijateljev. Ves izkupiček z dobrodelnega plesa je namenjen gradnji galerije. Ob tej priložnosti moramo povedati, da nam je veliko slikarjev poklonilo svoja dela, ki smo jih prodali na dražbi. Hvala tudi njim in ravno tako tudi organizatorjem plesa.

Člani Civilnega gibanja so sodelovali tudi pri drugih prireditvah, ki so bile v občini. Radi so prišli, če so bili povabljeni ali naprošeni za pomoč. Spoznali smo, da s skupnimi močmi dosežemo več in hitreje in mislimo, da bo tako tudi naprej.

Nekako že postaja tradicija, da imamo pred konferenco literarni večer, na katerem nastopijo domači umetniki lepe besede. Tako je bilo lani in je tudi letos.

Letošnji program je bogat in vsestranski in uresničili ga bomo skupaj, nekaj Civilno gi-

OSILNIŠKA DOLINA

banje samo, nekaj z drugimi društvi in z občino.

Poleg letne konference in literarnega večera smo si v planu dela za letos zastavili še naslednje:

1. letna konferenca in sestanki IO in NO,
2. izdajanje časopisa Osilniška dolina,
3. sodelovanje z občino Osilnica - različne oblike sodelovanja in pomoči,
4. ljudsko izročilo - naša kulturna dediščina: priprave na izdajo Zbornika Osilnice in nadaljevanje zapisovanja narečja z zbiranjem izročila,
5. organizacija kulturnih prireditev: Petruvu, literarni večeri, razstave, predavanja
6. organizacija planinskih pohodov: pobuda za označitev nekaterih poti in postavitev smerokazov,
7. ustanovitev podmladka Civilnega gibanja.

Literarni večer

Postala je že tradicija, da pripravi Civilno gibanje pred letno konferenco literarni večer. Letos se je 15. marca predstavil Vaclav Jarm, sin našega rojaka kiparja Staneta Jarma.

Jarmova družina je v veliki meri kulturno usmerjena. Hčerka, ki se ukvarja s petjem, se



nam je predstavila na otvoritvi kiparjeve razstave v Ljubljani, še bolje pa jo bomo spoznali, ko bo letos nastopila v osilniški cerkvi.

Vaclav Jarm je bral svoje pesmi, med njimi tudi Mesijo. Na kulturnem večeru je nastopil še mladi harmonikar Tomaž Štimac, ki je za svoj nastop kot pesnik požel velik aplavz.

Posvetilo

Nevenki, ki me ne zapusti

V vseh teh majhnostih,

ki jih je povsod veliko,

sem Te cel dan iskal

in ker ne vem,

kam bi se zdaj napotil,

na kateri naslov bi Ti pisal,

sem prisiljen sedeti

v najini stari gostilni.

Sedim torej in pijem pivo,

ki brez Tebe nima pene,

niti obročka mehurčkov,

in gledam skozi okno v večer,

ki se je napravil tako lep,

da je skoraj nemogoče,

verjeti v preprosto resnico,

da Te danes nisem videl.

Vaclav Jarm

Tretjič praznik v samostojni občini

Tretjič zapored bomo letos v Osilnici pripravili slovesnost, ki smo jo poimenovali Petruvo. Kot kaže, se je prireditve "prijela", saj je letošnji program izjemno bogat, ne le na praznik Sv. Petra in Pavla, zavetnikov naše fare, temveč tudi dan pred tem, v petek, se bo zvrstilo nekaj prireditev.

V petek bo v Bosljivi Loki tekmovanje v balinanju, zvečer pa bomo pokramljali ob kresu. Tako kot že dve leti ga bo pripravil prizadevni Jože Janež.

V soboto se bomo ob 10. uri zbrali pri maši, ki jo bo vodil župnik osilniške fare, Jože Brilej. Po maši se nam bo predstavil pevski zbor iz Novega mesta Zarja in Sonce.

Osrednji del prireditve se bo pričel ob 16. uri na "placu" v Osilnici, ki ga bomo za to priložnost slavnostno okrasili. Sceno je pripravil naš rojak, akademski kipar Stane Jarm, za okrasitev pa bodo poskrbela pridna dekleta iz osilniške doline.

Prireditve bosta povezovali Branka Alič in Majda Katern. Anja bo zaigrala na piščal, nato pa bodo na prizorišče prišli konjeniki s praporom. Za njimi bo na svojo harmoniko zaigral Brankov Tomaž, nato pa bomo poslušali pesem osilniških kresnic.

Vurmoharji so značilnost naše doline in prav oni bodo vodili letošnji sprevod. Sledili jim bodo šumarji, grabljice in kosci. Sprevod bo zaključila piščal, nato pa bo prišel naš junak - Peter Klepec. Spremljali ga bodo Osilničani v narodnih nošah.

Za Petrom Klepcem bodo nastopili najmlajši v osilniški noši. Uradni del prireditve bo z nagovorom končal osilniški župan, Anton Kovač.

Sledilo bo seveda tisto, kar smo vsi težko pričakovali vse leto, rajanje. Naše pridne žene in dekleta bodo poskrbela za dobrote iz domače kuhinje, člani Turističnega društva pa za ostalo hrano in pijačo. Tisti, ki verjamejo v srečo, bodo lahko sodelovali pri srečolovu, vsi pa bodo zaplesali ob zvokih ansambla Jevšek.

PETRUVU 97

Osilnica, 28. junij 1997

Program prireditve

Pozdrav

Sijaj sijaj sončece

Petruvski prapor

Spomini na Petruvu

Mali harmonikaš

Kresnice

Dežela Petra Klepca

Vurmoharji

Šumarji

Grabljice in kosci

Izidor ovčice pasel

Peter Klepec

Osilniška noša

Otroci v narodni noši

Nagovor župana

Zaplešimo skupaj

Pridobitve za občinski praznik

Prvega maja praznujemo v Osilnici svoj občinski praznik. Letošnjega so obeležile tri nove pridobitve: obnovljena šola, odprtje TV pretvornika in krst nove gasilske črpalke.

Za prvega maja je bilo v Osilnici ves dan veselo. Že ob deseti uri smo se Osilničani in gostje zbrali na trgu pred šolo. Zbrane je pozdravil župan Anton Kovač, ki je ob je priložnosti spregovoril o dosežkih v preteklem obdobju.

»Ko smo v Osilnici znova dobili svojo občino in postali samostojni,« je dejal uvodoma župan, »smo se odločili, da bo 1. maj naš občinski praznik. Prvi maj zato, ker je danes 1. maja 1363 oglejski patriarh v Vidmu izdal listino, s katero je potrdil samostojnost osilniške župnije. To je bil začetek samostojne poti ljudi v tej dolini. In ravno ta dogodek iz naše zgodovine, ko je dolina postala duhovno samostojna, smo izbrali za svoj občinski praznik in s tem poudarili, da naše korenine niso od danes ne od včeraj, da so naši predniki živeli in vztrajali na tej zemlji že dolga stoletja.

Za nami sta dobri dve leti obstoja nove občine. V življenje občanov sta prinesli osvežitve in nove ideje. Naš osnovni cilj je bil, da dolino znova oživimo v vseh pogledih. Ob našem prazniku bi vas rad seznanil z



O delu občine v preteklih dveh letih je govoril župan Anton Kovač



Med gosti je bil tudi poslanec Benjamin Heningman

rezultati dveletnega obdobja naše občine.

Cesta Osilnica-Borovec-Kočevska Reka, ki jo gradimo, bo rešila več problemov: približala zaposlitvena središča in omogočila dnevno migracijo ter s tem ohranjala življenje v dolini, zavrla izseljevanje in ohranila poseljenost obmejnega območja ter odprla novo turistično pot. Projekt je regionalne narave in ga financira država.

S sredstvi iz državnega proračuna smo financirali tudi izgradnjo daljnovoda Ribjek - Srobotnik in pripadajočih trafopostaj, s čimer so bile vasi Ložec, Grintovec, Bosljiva Loka in Mirtoviči s hrvaškega elektro mrežja preklopljene na slovensko. Iz istega vira je bila financirana izgradnja lokalne ceste Bezgovica - Bezgarji. V letošnjem letu pa je predvidena izgradnja dveh mostov.

Po neurju v letu 1995 smo sanirali sušico v Ribjeku. Obnovili smo cerkev Sv. Egidija, ki je kulturni spomenik. V Osilnici smo dobili turistično pošto, ki bo v poletnih mesecih dajala informacije turistom. V Papežih, na Selih, Grintovcu, v Bosljivi Loki in Mirtovičih je Telekom postavil telefonske govornice.

Zadnjo naložbo, financirano iz sredstev proračuna, bomo odprli danes. To je RTV pretvornik za prvi in drugi program RTV Slovenija. Tako bo večina naših občanov lahko gledala in poslušala slovenske TV in radijske programe, dobili pa bomo tudi signal za mobilni telefon. Zaradi izjemno težkega terena vse naše vasi še ne bodo sprejemale

OSILNIŠKA DOLINA



Gasilska četa ob novi brizgalni

RTV signala, skušali pa bomo to v kratkem doseči. V Selih in Osilnici smo uredili kanalizacijo, polovico sredstev je prispevala občina, polovico pa smo jih dobili z naslova financiranja infrastrukture v demografsko ogroženih območjih. V Osilnici smo zgradili tudi biološko čistilno napravo in priučili osebje za delo z njo.

Uredili smo veliko lokalnih cest: v Osilnici, Selih, Lipici in Malinišču, Mirtovičih in Žagi, Bosljivi Loki, v Ribjeku zgradili dostopa v Spodnjem in Zgornjem Čačiču, uredili dostop do pokopališča v Osilnici.

Na novo smo postavili javno razsvetljavo v Žurgah, Belici, Papežih, Podvrhu, Križmanih, Padovu, Zgornjem in Spodnjem Čačiču, na Selih, v Bosljivi Loki in drugih krajih ter na mostovih ob državni meji. Uredili smo osvetlitev cerkve Sv. Petra in Pavla v Osilnici.

Po neurju smo uredili sušico v Ribjeku in jarek v Bosljivi Loki. Postavili smo štiri nadzemne hidrante in nabavili novo gasilsko črpalko in opremo za potrebe gasilskega društva Osilnica.

Prav za šolo, katere prenovljene prostore danes odpiramo, smo si v Osilnici še po-



Osilniški gasilci so tudi praktično prikazali kako deluje nova brizgalna.

sebej prizadevali, saj se zavedamo, da je šola središče izobrazbe in kulture vsakega kraja. Zgradili smo novo učilnico za prvi in drugi razred. Za obe učilnici smo nabavili novo pohištvo. Uredili smo jedilnico, preuredili in na novo opremili večnamensko dvorano, nabavili športno opremo in na novo uredili sanitarije.

Zdravstveno varstvo na primarni ravni je občanom zagotovljeno v Zdravstveni postaji Osilnica, kjer je stalno prisotna višja medicinska sestra in dvakrat tedensko tudi splošni zdravnik, ki ima tudi priročni depo zdravil v zdravstveni postaji. Medicinska sestra skrbi za preventivno zdravljenje ter nudi starejšim in onemoglim občanom pomoč in nego na domu na celotnem območju občine. Občanom smo zagotovili tudi zobozdravstvene usluge enkrat tedensko in brezplačen prevoz do Kočevja. Obnovili smo tudi zdravstveno postajo v Osilnici.

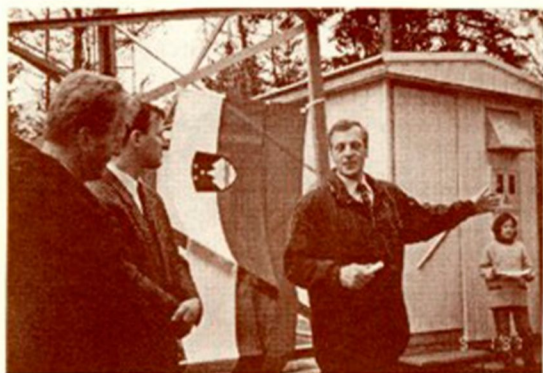
Že tretje leto zapored smo v občini organizirali javna dela. V program je združenih več dejavnosti (komunala, sociala, turizem). Poudarek smo dali vzdrževanju krajevnih in lokalnih cest, urejanju brežin ob reki in ob potokih ter odvodnjavanju, urejanju zelenih

in drugih javnih površin, urejanju pokopališč itd. Prednost takšnega programa javnih del je predvsem možnost kontinuiranega dela, ki nima samo sezonskega značaja. Letos je v javna dela vključenih 10 ljudi za 12 mesecev. V programu javnih del dobijo udeleženci možnost in priložnost ponovne aktivne vključitve v delo, občutek koristnosti, več samospoštovanja in samozavesti, več optimizma in konstruktivnega razmišljanja o lastni prihodnosti in motiviranosti za iskanje lastnih rešitev.

Nekaj smo naredili tudi na področju socialnega varstva. Uredili smo obvezno zdravstveno zavarovanje za vse nezavarovane občane in njihove družinske člane. Onemoglim občanom preko javnih del pomagamo pri osnovnih hišnih opravilih. Ob izteku leta obiščemo in obdarimo vse starejše občane na domu in v domu starejših občanov.

Občina Osilnica pomaga tudi dijakom in študentom. Sedaj štipendiramo enega študenta, pet srednješolcev in štiri dijake na poklicnih šolah.

OSILNIŠKA DOLINA



Vrvico na TV pretvorniku so skupaj prerezali generalni direktor RTV Slovenija Janez Čadež, poslanec Heningman in župan Anton Kovač.

Na kulturnem področju nam veliko pomaga Civilno gibanje za Osilniško dolino z organizacijo literarnih večerov in sodelovanjem pri organizaciji ostalih kulturnih praznikov.

Pripravili smo planske dokumente občine Osilnica do leta 2000. Izdelane in novelirane so strokovne podlage za zavarovanje zajetij pitne vode v občini. Potekajo aktivnosti pri projektu Celostni razvoj podeželja in obnove vasi.

Naš pogled je usmerjen predvsem v prihodnost. Trudimo se, da bi predvsem ekološko ohranili našo zgornjekolpsko dolino. Narava in okolje sta tista, ki pomenita vstopnico v novo tisočletje, nam zagotavljata trajni razvoj, ohranitev kulturne dediščine in ohranitev identitete.

Tako občutljivo območje, kot je občina Osilnica, potrebuje ustrezen program razvoja, ki bo načrten, kar pomeni, naj bi na podlagi danosti postavili dolgoročen program razvoja, ki bo ustrezno ekonomsko izkoriščal naravne danosti, ne da bi pri tem ogrozil naravne vrednote, ohranjal sedanjo stopnjo poseljenosti in obdelanosti krajine, zagotavljal ustrezne dohodke prebivalstvu. Bil naj bi tudi akcijski, kar pomeni, da bi kmetijam, podjetnikom in občanom, ki že imajo ustrezne razvojne zamisli, pomagal pri njihovi čimprejšnji realizaciji oziroma vsem zainteresiranim pomagal pri oblikovanju in realizaciji zamisli, glede na materialne in kadrovske pogoje prebivalstva.

Načrtujemo, da bomo letos in prihodnje leto dokončali regionalno cesto Osilnica-Borovec-Kočevska Reka, dokončali izgrad-

njo nekaterih lokalnih cest, modernizirali in uredili odvodnjavanje na lokalni cesti Podvrh-Križmani-Padovo, pričeli z deli za izgradnjo vodovodnega sistema v občini Osilnica, asfaltirali ceste od Zgornjega do Spodnjega Čačiča, uredili osrednji trg v

Osilnici, dogradili javno razsvetljavo v Bezgarjih in Mirtovičih, pričeli s pripravo za obnovitev cerkvice v Bosljivi Loki, še naprej organizirali javna dela in poskrbeli za socialno varnost in podporo starejšim in neprekrbljenim občanom.

Na področju ohranjanja in zagotavljanja novih delovnih mest bo občina Osilnica nudila strokovno pomoč pri ustanavljanju, registraciji in pričetku obratovanja novih podjetij in samostojnih podjetnikov, nudila strokovno pomoč pri izdelavi podjetniško-investicijskih programov, nudila pomoč podjetnikom pri prijavih na razpise za finančna sredstva itd.

Ta program dela ste oblikovali s svojimi predlogi vi, spoštovani občani«, je v svojem govoru poudaril župan,« in poskušal ga bom uresničiti s pomočjo članov občinskega sveta, občinske uprave in države, ki nam je doslej v novi občini že veliko pomagala. Ob občinskem prazniku sem vam bil dolžan povedati, kaj vse je bilo narejeno v dveletnem obdobju in tudi to, da brez svoje občine vsega tega ne bi imeli.«

Po nagovoru župana so otroci z vodjo podružnične šole, Mirjano Šerčer, izvedli prirsčen kulturni program. Vrvico na vratih obnovljene šole je prerezala dolgoletna osilniška učiteljica Anica Štivec. Z zanimanjem smo si ogledali oba prenovljena razreda z novo opremo, v katerih bo sedaj otrokom pouk lahko res v veselje.

Ob sotočju Kolpe in Čabranke so nato osilniški gasilci predstavili novo brizgalno. Blagoslovil jo je, kot že prenovljene šolske prostore, naš župnik.

Po tej slovesnosti smo se napotili do Kostelca, kjer je TV pretvornik. Žal je naša dolina obdana z veliko hribovja, tako da signal ne seže do vseh prebivalcev. Vendar je direktor televizije Janez Čadež obljubil, da bodo jeseni vsi videli slovenski program.

Po končani slovesnosti je sledil najlepši del slovesnosti, družabno srečanje v Fruški ograji.

Urmoharji iz Kolpske doline

Ko se je urmohar odpravljaj v Bačko, se je navadno že doma odločil, v katerem kraju bo začel svoje delo. V Delnice se je šlo z avtobusom, ki sta ga vozila brata Klobučar z Broda na Kolpi, od tam pa z vlakom. Včasih pa so se do Broda odpeljali z vozom, od tam pa so šli peš do Brod Moravic. Moj oče je najraje odšel v okolico Sombora in Subotice. Vas Bajmok, ki je štela skoraj 10.000 ljudi, mu je bila ena prvih postojank. Tam je imel dobro prenočišče - konak pri nekem čevljarju - opančarju, s katerim sta postala zelo dobra prijatelja. v Bajmoku je bil tako dobro poznan, da je že na konaku dobil po deset ali več naslovov, kjer so ga čakali za popravilo ur. Ob četrtkih je bil vaški sejem - vašar. Takrat je šel v gostilno pri tržnici. Tja so hodili kmetje na turško kavo in pijačo. Upal je, da bo srečal kakšnega kmeta, ki mu je že popravljaj ure in, ki bi ga lahko priporočal drugim. V gostilni je hitro ponudil znanca s pijačo in povabil še druge. Takšna taktika je zmeraj zadostovala, da je dobil dela za dva ali tri dni. Tudi po drugih vseh je našel delo na podobne načine. Ko je to ponehalo, se je kot vsi drugi krošnjarji odpravil po ulici. Na košu je imel zvonček, da so ga ljudje slišali. Ob tem je še kričal: "Ure popravljaj!" Zvonec in kričanje je bilo univerzalno naznanjanje vseh krošnjarjev že nekoliko generacij nazaj. Če so urmoharja poklicali v hišo, je hitro pregledal uro in se skušal pogoditi za ceno popravila.

Mislim, da moram povedati tudi nekaj o vrstah ur, ki so jih urmoharji navadno popravljaj. Najbolj pogosto so našli v hiši tako imenovano "šotarco". Ime prihaja iz nemške besede schotten Uhr. to je bila stenska ura z nihalom in lesenimi platinami, v katere so bili vtisnjeni ležaji iz kovine. Pogon je bil na uteži, ki so visele na verigi. Take ure še vidimo v nekaterih naših hišah. Številčnik je navadno lesen, včasih pa tudi keramičen. Četudi ni znanstveno dokazano, tej uri pripisujejo začetek krošnjarstva v naših krajih. Izdelane so bile nekje v Schwarzwald, v jugozahodni Nemčiji, v provinci Baden-Wurtemberg, pozneje pa tudi na Madžarskem. Ker so bile zelo enos -



Znani urar Anton Rugole iz Bosljive Loke v svoji delavnici v Delnicah leta 1983.

tavne in poceni, si jo je lahko kupil skoraj vsak kmet. Če je kak podjeten moški iz naših krajev kupil večjo količino takih ur in jih začel prodajati po vaseh v vzhodni Slavoniji, je verjetno kmalu potreboval mlade fante, ki so mu pomagali. Ti so se najprej naučili postaviti uro na steno in jo spraviti v pogon. Sčasoma pa je bilo te ure potrebno tudi popravljaj. Ker so bila popravila enostavna, so jih opravljal kar spotoma, ko so prodajali nove ure. Če so se nekateri izmed teh osamosvojili, in si izbrali svoje nosače, se je ta obrt lahko kar hitro širila.

V nekaj letih je bilo potrebno veliko več urmoharjev, ki so popravljaj te ure, kot je bilo potreb po novih urah. Tako je popravilo postalo bolj pomembna panoga.

Druga, najbolj popularna ura po vaseh in tudi v mestih, je bila budilka. Tudi ta je bila enostavna in večina urmoharjev je obvladala popravila, kot so na primer menjava oproge (peresa), menjava balančne osi in ležajev ter navadno čiščenje. Tretja vrsta ur, te so imeli v bolj bogatih hišah, so bile z nihalom v manj ali bolj ornamentni leseni omari. Te ure so bile pol ure, četrt ure. Tako imenovane "repetitorke" pa so vsake četrt ure tudi ponavljale preteklo uro.

Večina urmoharjev je lastniku raje rekla, da nima potrebnega materiala za popravilo, kot da bi se lotili takega zahtevnega popravila. tisti boljši, tehnično sposobnejši, pa so te ure radi popravljaj in pokazali s tem gos-

OSILNIŠKA DOLINA

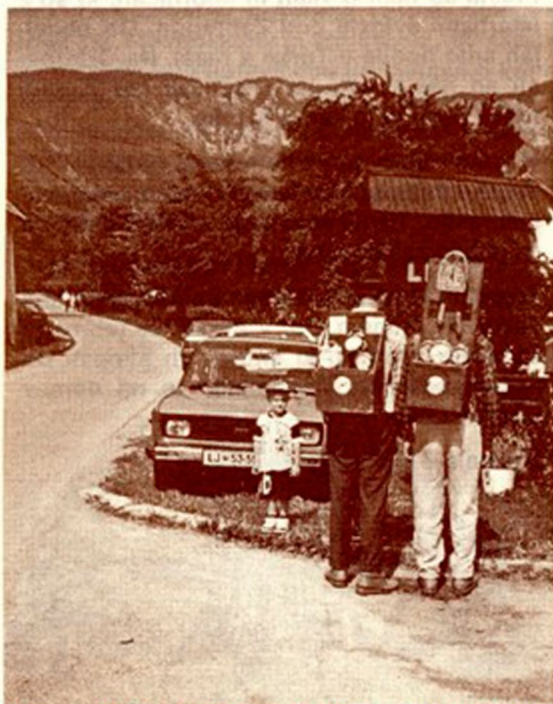
podarju svoje sposobnosti. ta pa jih je zato priporočal še drugim.

Najmanj pa so urmoharji popravljali žepne ure. Za to delo je bilo potrebno več znanja in preciznosti. tisti, ki so obvladali to tehniko, so bili spoštovani in cenjeni kot pravi mojstri.

Popravila so urmoharji opravljali navadno na kuhinjski mizi ali pa v družinski sobi. Ko so postavili koš na mizo, so hitro odprli vse predalčke, da bi na »gazdo« napravili vtis z raznovrstnim majhnim orodjem in materialom. To pa je bilo pomembno tudi za to, da so potem pri pogajanju za ceno popravila imeli odločilno besedo. Večinoma so ti dobri mojstri poleg denarja dobili v hiši še hrano in pijačo, in če je bilo že proti večeru, tudi prenočišče.

Če je bralec dobil vtis, da je bilo krošnjarjenje zelo ugodno delo, ki je prineslo dober zaslužek, je ta vtis napačen. Res je, da so nekateri urmoharji dobro zaslužili in da so tudi imeli skoraj normalno življenje. Za večino pa ni bilo tako.

Beseda »konak« ni pomenila tople sobe, postelje, sanitarij. Dostikrat je bil konak ležišče v hlevu ali pa na seniku. Včasih pa le trda klop v gostilni. A Škoti pravijo, da ni važno, koliko zaslužiš, pač pa, koliko pri-



Lani za Petruvo smo pokazali urmoharške koše.

hraniš. To pravilo je bilo med urmoharji univerzalno. Mnogi so pripovedovali, da so bili podnevi »majstori« – mojstri, ko pa se je bližala noč, so se počutili kot berači, če ni bilo v bližini dobrega »konaka«. Osnovna higiena in pranje perila sta bila velik problem. Tudi za hrano ni bilo lahko. Večina urmoharjev se ni hranila po gostilnah. Včasih so jedli suho hrano nekaj dni zaporedoma. Slanine, čebule in kruha je bilo v vsakem košu – krošnji, saj je bila to edina hrana, ki je bila poceni in ni bila pokvarljiva.

Vzhodna Slavonija, Bačka in Baranja so bile takrat naseljene z mešanim prebivalstvom. Veliko je bilo Nemcev, ki so se še pred stoletji priselili tja. Ob madžarski meji je bilo veliko madžarskega prebivalstva, pa tudi Srbi in Hrvati. Uspešen urmohar je bil tisti, ki se je naučil nemščine in madžarščine vsaj toliko, da se je lahko pogovarjal s temi bogatimi kmeti v njihovem jeziku. Nekateri od njih sploh niso hoteli govoriti hrvaško ali srbsko, zato je imel »mojster«, ki je govoril vsaj nekoliko nemško ali madžarsko, veliko prednost.

Znano mi je, da je nekaj mož iz Bosljiive Locke govorilo oba jezika. Zato so si doma dostikrat povedali kako šalo v enem ali drugem jeziku, če niso hoteli, da jih vsi razumejo.

Tisti, ki so govorili madžarsko, so se večkrat odpravili tudi čez mejo, seveda ilegalno, ker Madžari niso dovolili krošnjarjenja. Pravili so, da je bil tam zaslužek zelo dober, toda dostikrat so prebili nekateri dneve ali tudi tedne v priporu. Praviloma je bilo hauziranje ilegalno tudi v Jugoslaviji, ker nobeden od urmoharjev – z malo izjemo – ni imel izpita iz urarske stroke. Nekateri so dobili kak papir od župana v Osilnici, da so z njim zaslepili kakega neukega žandarja; vem pa, da tak papir ni imel nobene pravne podlage.

Urmoharji, ki so bili že precej dobri mehaniki in jim je krošnjarjenje postalo tegobno, so se potrudili, da so naredili mojstrski izpiti in odprli delavnico v kakem manjšem mestu ali veliki vasi. Nekateri od njih so bili tudi uspešni.

Jože Rugole

Nadaljevanje prihodnjico

Spomini na dom

Teta Julka živi v Veliki Britaniji že več kot petdeset let. Po vojni se je v Italiji poročila z Angležem Samom Meigh, vojakom zavezniške vojske. Njen dom je zdaj v Angliji, a domotožje je za večno ostalo v njej. Spominja se otroštva in mladosti; njen govor je še danes skoraj tak, kot se ga je naučila doma.

Kaj ji je najbolj ostalo v spominu? Najlepše je bilo za Božič, se spominja. Pred Božičem smo imeli koline, kajne, pa smo potlej dobro jedli. Za Božič smo šli na polnočko, tisto nam je bilo najlepše. Ko smo bile malo večje, smo šle plesat.

Lepo je bilo, ko je prišel Sv. Miklavž. Kaj vse nam je prinesel. Naša jabolka, naše orehe, kake nogavice pa rute. Naš Jože pa je rekel: ta jabolka so naša. Ti orehi so naši, saj jih poznam.

Lepo je bilo, ko je domov prišel ata, ki je krošnjarij z urami. Prinesel nam je pomaranče, čokolado, lepe rute. Nekoč mi je prinesel uhane. Včasih je bil celo zimo zdoma. Pa je prišel ob košnji. Najlepše je bilo, če je prišel kdaj pozimi. Prišel je pozno ponoči, iz Delnic ali z Brod Moravic peš. Kako je škripal sneg, ko je prišel pod okno. Še zdaj se mi včasih sanja o tem.

V šolo sem hodila v Bosljivi Loki. Učila me je Graciana. Bila je dobra učiteljica. Velike otroke je učila dopoldne, majhne pa popoldne. Ob citrah nas je učila popevati. Ko je bila sama ali je kaj mrmrala, je to delala vedno po nemško. Vsako sredo je prišel župnik, pa smo se učili iz katekizma.

Naša mati so nam pravili lepe pripovedi. Pa o mrtvih so pravili strašne stvari: ko so ponoči sosedova strina pogledali skozi lino, so videli, da so šli po cesti proti Sv. Vidu vsi tisti, ki so umrli v vasi. V Osilnici da je šel mežnar zvonit, a ni pogledal na uro. Čudno se mu je zdelo, da je cerkev polna ljudi. Šel je hitro domov, pa je videl, da je ura polnoč. Tako je vedel, da so bili v cerkvi mrličji. Naša mati so nam pravili, da so še njihove stare matere pravile, da bodo prišli slabi časi, da bo šla po cesti stvar, ki je ne bo nihče porival, nihče vlekkel. Potlej smo mi deca rekli: kako pa pojde? Pa so rekli mati: vrag jo bo porival. Avto, kajne.



Tudi o Turkih so nam pravili. Ko so prišli Turki v naše kraje, so moški odpeljali otroke in žene v jamo na Veliki luknji nad mostom. Pa da so naredili železna vrata pred luknjo. Deca in žene so bili notri strašno lačni.

Pravili so nam o vilah in coprnica, ki so z laternami švigale pod Žabregon. Ob nedeljah smo hodile v Turke k maši. Na Grintovcu so nas s čolnom prepeljali čez Kolpo, poleti pa smo jo kar pregazile.

V jeseni smo pobirali hruške, jabolka, pa divjake in jih tolkli v koritih, da so potlej kuhali rakijo. Tlačili smo zelje v velike kadi, da ga je bilo za vso zimo...

Tega in še veliko drugega se spominja teta Julka. Na njenem vrtu v Angliji že februarja zacvetijo zvončki, ki smo ji jih skopali ob našem potočku. Spominjajo jo na dom v Bosljivi Loki.

Zapisala Olga Lenac

Blagajev volčin v dolini

Spominjam se pomladnih dni, ko je oče prinesel domov nekaj dišečih in belocvetočih "planinskih nageljnov" in naju s sestro tudi peljal tja v dolino Potoka, kjer raste ta prelepi grmiček. Seveda je bila to naša skrivnost in o belih nageljnih nismo pripovedovali drugim. Zdaj že dolgo vem, da to niso bili planinski nageljni, kakor domačini pravijo rdečemu dišečemu volčinu, temveč Blagajev volčin.

Blagajev volčin (*Daphne Blagayana*) za Borovškovo goro navaja že Simonič (1939), vendar nima natančnih podatkov o kraju, niti ne pove, kdo je rastlino tam videl. Leta 1973 pa ga je na vznožju Borovške gore našel Strgar. Nahajališče leži v dolini Belice, oddaljene približno 4 km od Osilnice, tik za Ožboltovo domačijo. Tu raste na erodiranem dolomitnem pobočju v družbi z dlakavim slečem, spomladansko reso, kalniško vilovino, pisano šašulico, črnim telohom. Drevesne vrste pa so bukev, smreka, mokovec in rdeči bor. Rastišče je dokaj majhno, čeprav so razmere za to ilirsko vrsto tu primerne. Kot pravi Strgar, je to ozemlje po geografski legi in rastlinstvu najbolj ilirsko med ozemlji, s katerih je naš volčin znan na Slovenskem in Hrvaškem, in zato ga tukaj še bolj upravičeno pričakujemo kot drugod. In res se ni zmotil. Blagajevga volčina sicer drugod v dolini Belice nismo našli, pač pa v nekaterih sosednjih dolinah potokov, ki pritečejo izpod planine in se izlivajo v Kolpo.

Moje naslednje srečanje z igalko je bilo 1. maja leta 1975, ko sem peljala sošolke iz

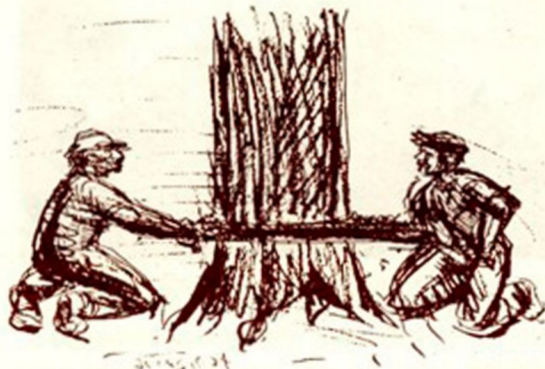
gimnazije pogledat cvetoče narcise na Krempe. Pot nazaj se je vlekla in vlekla, bile smo utrujene, žejne in zato smo kar na hitro zavile po strmem pobočju v dolino Sušice. Ko sem sedela na bregu potoka, sem se ozrla okoli sebe in pogled se mi je ustavil na belem cvetu. Naenkrat me je minila vsa pobitost, pobrskala sem še naokoli in videla, da je volčina tu veliko. V naslednjih letih sem ga našla še nekoliko višje po dolini Sušice, ki se izliva v Kolpo pri Bosljivi Loki, vedno na bolj senčnih mestih, v gozdu bukve, gabrovca, topokrpnega javora in črnega bora.

Tudi očetova najdba v dolini Potoka pri Mirtovičih ni ostala osamljena. Tu se razcveta v spomladanskem soncu skupaj z narcisami in s spomladansko reso na strmem dolomitnem pobočju. Drevesna združba je čisto termofilna: gabrovec, mali jesen, mokovec, šmarna hrušica.

Kasneje sem ga našla tudi v grapi potoka pri Grintovcu, vendar o velikosti nahajališča ne morem soditi, saj je bilo že poletje. Poleg Blagajevga volčina najdemo v zgornji dolini Kolpe še druge volčine: dišečega, alpskega, lovorolistnega in navadnega.

Igalko bomo v dolini zgornje Kolpe in Čabranke verjetno našli še kje. Bojazen, da bo zaradi pretiranega nabiranja na nekaterih nahajališčih izginila, ni potrebna. Veliko bolj je v nevarnosti dišeči volčin, saj so ga domačini skupaj z narcisami precej nabirali. Zdaj je minila tudi že ta nevarnost. Vasi ob Kolpi se praznijo, košenice se zaraščajo in po stezah, ki so vodile čez Krokro in Krempe v svet, hodi le še divjad.

Irena Lavrač



Stane Jarm: Drvarji

Iz šolskih klopi

Naše mamice

Marija

Moji mami je ime Marija. Ima zelene oči in črne lase. Stara je osemtrideset. Po poklicu je šivilja. Ko dobim dobro oceno, me pohvali. Včasih ji z bratom nagajava. Takrat nas tudi natepe. Drugače je pa zelo prijazna.

Ana

Dragica

Moji mamici je ime Dragica. Ima plave oči in svetle lase. Je vitka in najraje bere knjige in trenira tai-chi. Najbolj se smeji, ko prebere kakšen smešen roman. Je stara 35 let. Rada ima pomlad. Najljubša žival ji je delfin, mačka in orel. Zelo rada je razne solate in sadje.

Freja



V obnovljenih in novo opremljenih prostorih se otroci gotovo dobro počutijo.

Fanika

Moji mamici je ime Fanika. Ima rjave oči in črne lase. Je vitke postave. Najraje kuha. Najbolj se je smejala ob smešnem filmu. Stara je 32 let.

Tanja

Božica

Mamici je ime Božica. Oči ima rjave. Ima črne lase. Moja mamica je vitka. Najraje peče kolače. Najbolj se je smejala, ko je bil smešen film. Rada ima smešne filme. Pospravlja zelo rada. Piše rada račune. Rada ima rože: zvončke, trobentice, vrtnice, kronice in še druga lepe rože. Stara je 29 let.

Tatjana

Temeljita prenova šole

Osnovno šolo v Osilnici obiskuje to leto 11 otrok, ki so ob občinskem prazniku dobili prenovljene šolske prostore. V šoli sta že dve leti dve učiteljici: Mirjana Šercer, ki poučuje šest učencev v 3. in 4. razredu in Dragica Kladnik, ki ima v prvem in drugem razredu pet otrok.



Pod vodstvom učiteljice Mirjane Šercer so otroci v šoli zbrali tudi stare predmete in jih razstavili.

Osilnica in dolina v preteklosti

USKOKI. S turškimi vpadi in nevarnostjo, ki je ob tem pretela slovenskim deželam, je tesno povezan tudi prihod in naselitev beguncev pred Turki z balkanskih dežel. Prvi begunci so prišli oziroma pribežali v slovenske dežele že konec 15. stoletja, večina pa v 16. stoletju. Prve begunce so naselili na opustele kmetije v notranjosti (dolina Krke, Dravsko polje, okoli Ptuja, Notranjska, na Kras tja do Trsta...), kasneje pa tudi ob meji (Žumberak, Bela krajina, Kostel...). Posebne skupine, ki so prihajale organizirano in pod poveljstvom svojih poglavarjev, so prišle po letu 1530 in jih poznamo kot Uskoke. Te skupine, ki so dobile od cesarja tudi posebne privilegije, so se potem za stalno naselile. In prvim skupinam so sledile nove in nove...

Ivan Kacijanar, ki je bil v tem času kranjski deželni glavar in tudi vrhovni poveljnik krajišniških čet na Hrvaškem in v Slavoniji, je prve pribežnike sprejel že 1530 pri Bihaču. Preskrbel jim je prezimovališče in na ponudbo Ivana Kobašiča so se potem naselili v Žumberaku, saj je bilo tam obilo pašnikov za njihove številne črede živine. Ko so se naselili na žumberaško posestvo, so se vrnili tudi v grad in Kobašič se jih ni mogel otresti. Dobrodošla je bila ponudba deželnih stanov, ki so leta 1531 vzeli 300 Uskokov za tri mesece v svojo službo kot martolozе, to je oborožene stražarje.

Vendar, glej ga zlomka! Komaj so bili ti preskrbljeni, že so se napovedovali prihodi novih skupin Uskokov. Skupine so si kar sledile in Kacijanar je komaj zmogel sproti poročati o vseh prihajajočih skupinah Uskokov, ki so vnaprej napovedovali svoj prihod. Tako je recimo 23. junija sporočil kralju Ferdinandu iz Ljubljane, da se je četi, o kateri je poročal dva dni prej, pridružilo čez 1000 Uskokov z ženami, otroki in z vsem svojim imetjem. Prignali so tudi okoli 15.000 glav živine. Predlagal je tudi, da bi jih kralj naselil na svojem posestvu Kostel. Temu predlogu so potem dodali kranjski deželni stanovi, da bi poleg Kostela in Poljan z Uskoki naselili še Osilnico in Gerovo, ker naj bi bilo tam »skoraj vse uničeno.« Seveda moramo določena poročila jemati z rezervo, saj so želeli od kraja iztisniti kar največ za obrambo dežele.

Ferdinand I., ki je vladal v slovenskih deželah in bil tudi nemški cesar, je aprila 1532 s pisnim ukazom sporočil...«Potem, ko je k nam prišlo določeno število ljudi iz Bosne, kateri imajo v Bosni svoje privržence in bližnje, se je pokazalo za potrebno, da te ljudi zadržimo pri nas in jih z osnovnim preskrbimo, tako njih, njihove žene in otroke in živino... Kot smo se posvetovali z Ivanom Kacijanarjem, našim deželnim glavarjem in vrhovnim poveljnikom spodnjeavstrijskih dežel, s temi stvarmi ne smemo odlašati. Zato vam resno ukazuje: kjer je na Krasu, okoli Poljan in Kostela nezasedena nam (kralju in deželnemu knezu) pripadajoča zemlja, ki bi jo lahko predali tem ljudem, jo njim pokažite in vsakemu po razmerah, kot boste presodili sami, odmerite, da bodo lahko zgradili osnovno in pridelali živež za življenje... (Simoniti, Turki so v deželi že, 139). Kralj zahteva najprej v svojem ukazu, da vse, ki jim bodo dali zemljo, popišejo, vendar jim šest let ne bo treba plačevati davka. Pridržal si je pravico, da lahko davek na zemljišče naloži kasneje. Najprej pravi, da naj za njih poskrbe deželni plemiči, ki imajo v okolici opuščeno zemljo, če ne bo dovolj zemlje za vse prišleke. Tudi ti naj bodo oproščeni davka šest let. Pri delitvi zemlje naj jih naselijo skupaj, da bi jih ob nevarnostih lahko hitro sklicali in postavili proti sovražniku. Med prišleki so morali pregledati, kdo med njimi so vojaki, konjeniki ali pešci. Z njimi morajo drugače ravnati in od njih zahtevati, da so v vsakem času oboroženi in pripravljени na boj. Zato jih naj vzamejo v službo in jim plačajo konjeniku za vsako četrletje štiri ali pet renskih goldinarjev, pešcem pa dva ali tri. Prav tako je ukazal, naj jim postavijo poveljnike. Tistim, ki so živeli okoli Poljan, Kostela in Metlike, je bil poveljnik Nikolaj von Thurn. Med Uskoki pa so morali izbrati in postaviti vojvodo, kateri je moral biti od vseh spoštovan in je dobival plačo 25 renskih goldinarjev četrletno.

Z Uskoki so se potem pogajali o zemljiščih, vendar se ti večkrat niso strinjali z odrejenim zemljiščem. Želeli so poseliti žumberaško posestvo in svet okoli Gorjancev tja do Metlike in Mehova. S tem pa se ni strinjala rodbina Kobašič (vdova v imenu svojih mladoletnih sinov) in šele leta 1534 je privolila v zameno za graščino Zgornji Mokronog. Po-

OSILNIŠKA DOLINA

tem so Uskoke začeli načrtno naseljevati in kralj jim je postavil za stotnika Ivana Püchlerja. Leta 1535 je kralj še razširil pravice Uskokom, saj jih je med drugim oprostil in osvobodil za dvajset let vseh davkov v naravi, davkov v denarju, desetini, služnosti in tlake. Po dvajsetih letih pa so morali od posesti, ki so jih posedovali, plačati od vsakega dima letno en ogrski goldinar vicedomskemu uradu Kranjske, poleg tega pa še desetino, davek in tlako kot ostali podložniki.

Novi pribežniki, ki so prišli leta 1538 iz okolice Srba in Obrovca in leto kasneje iz Cetinjske krajine, so se naselili tudi v Kostel in Osilniško dolino, vendar se tu ne eni ne drugi niso za stalno naselili. Naselitvi se je najbolj upiral zakupnik kostelskega gospostva Adam Lengenmantl, pa tudi med prebivalstvom Uskoki niso bili dobrodošli, saj so se ljudje pritoževali zaradi njihovih ropanj. Uskokom so se zdeli ponujeni kraji v Osilniški dolini in tudi po Kostelu preveč gozdnati, brez pašnikov za njihove konje in ostalo živino ter so se večinoma odselili v Žumberak. Zelo malo jih je ostalo, največ v Kostelu, nekateri pa so se naselili kasneje iz Bele krajine, kar lahko sklepamo po priimkih iz urbarja (Agnič, Braj-

dič, Turk, Janko, Vidoš, Lovretič, Preidtsch...).

Na Uskoke so gledali zelo sumničavo, ker so se ljudje bali, da bodo pripeljali Turke ali pa sami plenili po deželi. Vendar so jih že od srede tridesetih let 16. stoletja naprej postopoma vključevali v obrambno organizacijo slovenskih in hrvaških dežel in so postali posebno vojaško telo, ki je pripomoglo k zastavljanju turških vdorov iz Bosne v naše dežele.

Valvazor hvali Uskoke kot dobre vojake, vendar jih ima za surove in divje, saj pravi«... krotak in dober poveljnik pri njih ničesar ne opravi. Čim strožje pa z njimi ravna, tembolj ga ljubijo. Brez ropanja in klanja ne morejo živeti. Zato včasih skrivaj, včasih pa očitno hodijo v rop v turške pokrajine. Orožje jim je največje veselje in najdragocenejši kinč.«

A turški vpadi kljub vsemu niso prenehali. Tako so maja 1534 Turki ponovno ogrozili dolino. Poveljnik Senja, Erazem pl. Scheyer omenja, da so Turki 17. maja ropali po Kostelu in da so ugrabili 14 ljudi in 30 konj. Deželni stanovi so se 25. maja pritoževali, »da dežela kljub premirju še vedno mnogo trpi



Tabor v Osilnici (Stane Jarm)

OSILNIŠKA DOLINA

zaradi turških martolozov, ki so se naselili v obmejnih gozdovih in dnevno napadajo tamkajšnje prebivalstvo. Tako so pred dnevi odpeljali pri Osilnici in Kostelu več ljudi in živine (»Die martolossen ligen in waldern verfüren vnd nemen di armenleut taglich derselben ort vnnd yez vor wenig tagen vmb Ossiniz vnnd Khosstl leut vnd viech weg gefürt«). Nadalje pravijo, da bo še večja nevarnost pretila poleti, ko bodo morali kmetje požeti polja in ne bodo nikdar varni pred martolozmi. Da bi kmete zavarovali, so deželni stanovki sklenili najeti čez poletje 200 martolozov, ki bi jih razpostavili po meji in tako preprečevali pogoste vpade turških martolozov.

Čeprav se cesar s tem ni strinjal, je dežela mejo zavarovala in za to plačala 2000 goldinarjev. Dve leti je bil mir in še 1536 so Turki ponovno napadli in to ob Veliki noči, 16. aprila, ter ropali po kočevskem in kostelskem gospostvu. Odpeljali so 53 ljudi. Maja je sledil nov napad na Kras. Kranjski deželni zbor je 8. maja poročal Ferdinandu, da bo odslej po 50 Uskokov, ki se bodo tedensko menjali, preiskovalo obmejne gozdove, da bi s tem preprečili manjše napade turških martolozov, ki so bili skriti v obmejnih gozdovih. Tistega leta naj bi Turki odpeljali že 1000 ljudi, kar je verjetno previsoka številka. Zato so preuredili tudi deželno obrambo in vanjo so vključili tudi podložnike kot »črno vojsko«. Imenovali so poveljnike kranjskih četrti (Viertlhaubtmann), ki so po potrebi zbrali vojsko po gospostvih svoje četrti, saj so lahko vpoklicali vsakega tridesetega (20, 10, 5-tega) za orožje sposobnega moškega. Ob večjih nevarnostih jim je prišla na pomoč vojska 1000 kmetov z Gorenjske. Na ta način so se tudi kmetje – podložniki seznanili s strelnim orožjem in bojevanjem, kar jim je kasneje, med upori, še kako koristilo. Zato so morali kasneje ti »vojaški obvezniki« hraniti orožje na gradu, da ga ne bi uporabili tudi proti svojemu zemljiškemu gospodu. Upornosti med kmeti pa je bilo vedno več. O tem bomo zvedeli kaj več prihodnjič.

(nadaljevanje prihodnjič)

Jože Ožura

Poletni dan

Ležim v visoki travi, sredi vročega poletnega dne in gledam mehko, svileni nebo. Beli puhasti oblaki skorajda mirujejo na modrem, brezširnem nebu. Jate ptic brezskrbno letajo. Nad hribom, visoko v zraku kraljuje jastreb.

Vse je tako tiho in suho. Zemlja je žejna vode in od suše razpokana. Trava okoli mene je visoka. Zaveje rahel vetrič in trava zaniha. Edino, kar slišim, je enakomerna pesem murenčkov.

Hribi so zastrti s temno zeleno tkanino, ki jim daje radoživ videz. Vas je počitniško polna ljudi. S hriba vidim Kolpo, ki se med zelenimi jelšami in vrbami vije po dolini. Grem do nje. Usedem se na vroči prod in zrem v zelenooko leptico.

Tu je Kolpa tako mirna in globoka, da ji ne vidim dna. Vržem nekaj kamenčkov, ki zmotijo njen mir, in na gladini se zarišejo krogi.

Zvečeri se. Črički prepevajo. Zazrem se v nebo, posejano z zvezdami, kot da bi kdo posul milijone majhnih bleščic. Grem domov. Po poti me spremljajo čudoviti zvoki poletne noči.

Tina Klavora



Člani glasilskega društva Osilnica so ob občinskem prazniku dobili novo brizgalno. Več o njihovem delu pa v prihodnji številki.

OSILNIŠKA DOLINA

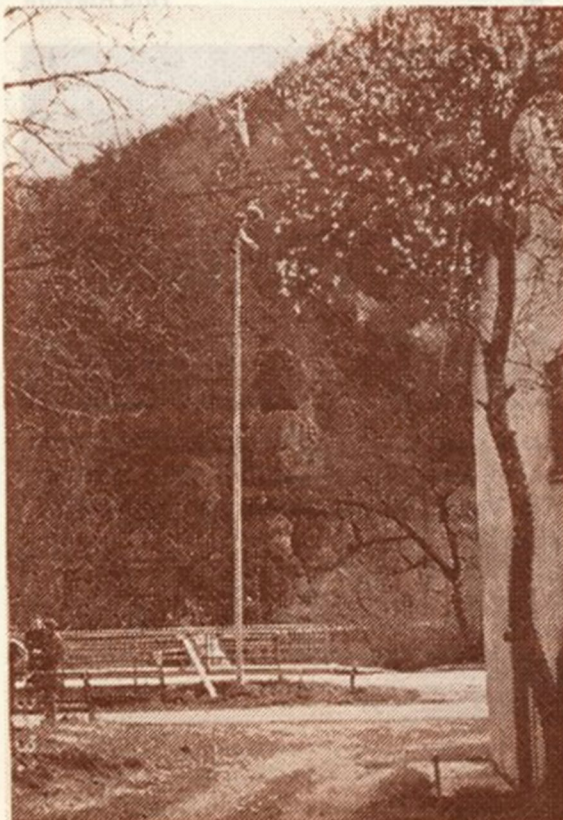


Otroci so za 8. marec pripravili mamicam prisrčen program

Aktivne osilniške žene

8. marec so naše žene lepo proslavile. Pripravile so razstavo gobelinov in občudovali smo njihove izredno lepe izdelke. Kulturni program so pripravili učenci naše šole.

Pred Veliko nočjo so članice Društva osilniških žena sodelovale na razstavi velikonočnih jedi, ki je bila v Likovnem salonu v Kočevju. Na lepi stojnici so razstavile vse dobrote, ki so se včasih in se še danes pripravljajo za ta praznik v naših krajih. Pokazale so, kako imenitne kuharice in gospodinje so in koliko smisla za vse lepo imajo.



Za čisto dolino

Občina Osilnica je uredila odvoz smeti, ki smo jih doslej odvažali ali metali na divja odlagališča.

V vseh vaseh so postavljeni večji in manjši kontejnerji, ki jih podjetje Grad boss odvažja enkrat tedensko. Zaenkrat je odvoz smeti brezplačen.

Temeljita prenova šole

Osnovno šolo v Osilnici obiskuje to leto 11 otrok, ki so ob občinskem prazniku dobili prenovljene šolske prostore. V šoli sta že dve leti dve učiteljici: Mirjana Šercer, ki poučuje šest učencev v 3. in 4. razredu in Dragica Kladnik, ki ima v prvem in drugem razredu pet otrok.

Nagrajena Katičina potica

Za kulinarčno razstavo je Katica Štimec iz Grintavca spekla orehovo potico. Njen izdelek je prejel nagrado.

Katica, ki peče najboljše pice v dolini, je bila priznanja vesela. Sedaj krasi Štimčevo gostilno.

Mlaj za prvi maj

Čeprav je na Grintovcu le nekaj hiš, so tudi v tej vasi za prvi maj postavili mlaj. Trije najmlajši so poskrbeli, da je na predvečer praznika zagorel tudi kres.

Izdajatelj: Civilno gibanje za Osilniško dolino, Osilnica

Uredniški odbor: Olga Lenac, Jože Ožura, Mirjana Šercer, Stane Jarm, Katja Štimac - odgovorna urednica

Priprava in tisk: Rolgraf Kočevje

Časopis izhaja v nakladi 400 izvodov in ga dobijo občani brezplačno

Žiro račun: 51300 - 621 11006/05 1320114 - 858250